
Matematika 4 — Logika pre informatikov

Teoretická úloha 6

Riešenie hodnotenej časti tejto úlohy **odovzdajte** najneskôr v pondelok **6. apríla 2020 o 12:20** cez odovzdávací formulár pre tu06¹. Odovzdávajte:

- odkaz na **jeden PDF dokument s právom na komentovanie** nahratý na Google Drive, dokument musí obsahovať zobrazenie tabla;
- odkaz na **export** z editora tabiel, ak ho použijete; export urýchli vyhodnotenie úlohy, ale nenahrádza tablo v PDF dokumente.

Neodovzdávajte: priechyky; dokumenty s riešeniami viacerých úloh.

Odovzdané riešenia musia byť **čitateľné** a mať primerane **malý** rozsah. Na riešenia všetkých úloh sa vzťahujú všeobecné **pravidlá**².

Čísla úloh v zátvorkách odkazujú do zbierky³, v ktorej nájdete ďalšie úlohy na precvičovanie a vzorové riešenia.

Svoje tablá môžete skontrolovať pomocou editora tabiel⁴.

¹ <https://forms.gle/MeJY5PCzJxuBSuwl6>

² https://dai.fmph.uniba.sk/w/Course:Mathematics_4/sk#pravidla-uloh

³ <https://github.com/FMFI-UK-1-AIN-412/lpi/blob/master/teoreticke/zbierka.pdf>

⁴ <https://dai.fmph.uniba.sk/courses/lpi/tableauEditor/>

Cvičenie 6.1. (5.2.1) O nasledujúcich formulách nad jazykom \mathcal{L} , kde $\mathcal{P}_{\mathcal{L}} = \{p, q, r, s\}$ a $\mathcal{C}_{\mathcal{L}} = \{c\}$ rozhodnite pomocou tablového kalkulu, či sú splniteľné, nespniteľné, tautológie, alebo falzifikovateľné.

$$(X_3) ((s(c) \vee r(c)) \rightarrow (\neg p(c) \wedge (\neg s(c) \rightarrow r(c))))$$

$$(X_4) ((p(c) \rightarrow r(c)) \wedge \neg(r(c) \vee \neg p(c)))$$

Ak je formula zároveň splniteľná aj falzifikovateľná, zapíšte jej model aj ohodnotenie, v ktorom nie je pravdivá.

Cvičenie 6.2. (5.2.11) Alica a Bonifác si plánujú spoločný valentínsky večer. Rozhodujú sa, či pôjdu na večeru, do kina, do divadla, alebo do wellnessu. Majú však nasledujúce podmienky:

1. Alica usúdila, že ak by šli na večeru a tiež do divadla, wellness by už určite nestihli.

2. Bonifác zhodnotil, že potom ale určite musia ísť do wellnessu v prípade, ak nepôjdu na večeru ani do divadla.
3. Alici sa zdá divadlo nezlúčiteľné s wellnessom.
4. Bonifác trvá na tom, že aspoň nejaké kultúrne podujatie absolvovať musia (a teda trvá na divadle alebo kine).
5. Alica uznala argument o kultúre, ale nechce ísť do divadla, keďže by si nestihla kúpiť vhodné šaty.

Podarí sa Alici a Bonifácovi vybrať nejaký program? Aké majú možnosti?

Na otázky odpovedajte pomocou tablového kalkulu. Jasne vyjadrite:

- akému logickému problému zodpovedá vyriešenie slovnej úlohy,
- ako vaše tablo alebo tablá tento logický problém riešia,
- akému riešeniu slovnej úlohy zodpovedá nájdené riešenie logického problému.

Pri riešení by ste nemali potrebovať tablá väčšie ako 25 uzlov.

 Pomôcka. Cieľom úlohy je zistiť, či a ako môžu Alica s Bonifácom stráviť valentínske rande. Zvolíme si prvorádový jazyk \mathcal{L} , ktorý nám umožní sformalizovať ich podmienky bez nepodstatných detailov. Postacia nám mimologické symboly $\mathcal{P}_{\mathcal{L}} = \{\text{rande}^3, \text{v_kine}^1, \text{v_divadle}^1, \text{na_večeri}^1, \text{vo_wellness}^1\}$ a $\mathcal{C}_{\mathcal{L}} = \{r, \text{Alica}, \text{Bonifác}\}$, pričom konštanta r označuje Alicino a Bonifácovo rande a zamýšľaný význam predikátových symbolov je:

Predikát	Význam
$\text{rande}(x, y, z)$	x je rande, na ktoré idú y a z
$\text{v_divadle}(x)$	rande x sa odohrá v divadle
$\text{v_kine}(x)$	rande x sa odohrá v kine
$\text{na_večeri}(x)$	rande x sa odohrá na večeri
$\text{vo_wellness}(x)$	rande x sa odohrá vo wellness

Alicine a Bonifácove podmienky sformalizujeme ako teóriu $T = \{A_0, \dots, A_5\}$ s nasledujúcimi formulami:

- (A_0) $\text{rande}(r, \text{Alica}, \text{Bonifác})$
- (A_1) $((\text{na_večeri}(r) \wedge \text{v_divadle}(r)) \rightarrow \neg \text{vo_wellness}(r))$
- (A_2) $(\neg(\text{na_večeri}(r) \vee \text{v_divadle}(r)) \rightarrow \text{vo_wellness}(r))$
- (A_3) $(\text{v_divadle}(r) \rightarrow \neg \text{vo_wellness}(r))$
- (A_4) $(\text{v_divadle}(r) \vee \text{v_kine}(r))$
- (A_5) $\neg \text{v_divadle}(r)$

Hodnotená časť

Úloha 6.3. (5.2.12, 5.2.11) Pani Betka si chce kúpiť auto. Zohľadnením Betkiných preferencií a možností predajcu zistíte, aké typy karosérie a v akých farbách pripadajú do úvahy:

1. Betka si kúpi auto. Určite však nie čierne.
2. Každé auto (u predajcu, ktorého si vybrala) je buď sedan, kombi, alebo kabriolet.
3. Kabriolety majú len červené.
4. Sedany a kombi mali zasa len biele alebo čierne.
5. Ak kúpi biele auto, určite to nebude sedan.
6. Kabriolety nie sú kombi; kabriolety tiež nie sú sedany; ani sedany nie sú kombi. (Čiže typy karosérie sú navzájom disjunktné.)
7. Červené veci nie sú čierne; červené veci nie sú ani biele; ani čierne veci nie sú biele. (Opäť ide o vzájomnú disjunktnosť.)

Na otázku odpovedzte pomocou tablového kalkulu. Jasne vyjadrite:

- ako úlohu formalizujete,
- akému logickému problému zodpovedá vyriešenie úlohy,
- ako vaše tablo alebo tablá tento logický problém riešia,
- akému riešeniu úlohy zodpovedá nájdené riešenie logického problému.

Na riešenie nie je potrebné tablo či tablá s viac ako 60 uzlami. Každý vrchol navyše vás bude stáť 0,1 bodu.

 Pomôcka. Všeobecné tvrdenia vhodne špecializujte. Číslovanie tvrdení je iba orientačné. Tvrdenia, ktoré majú povahu konjunkcie viacerých častí, je výhodnejšie sformalizovať viacerými formulami.